

Naši dopisi.

V Gorici 14. jan. — Hvala Bogú! — lepo vreme imamo; dva meseca je bilo zmiraj deževno in megleno, da se ga je človek že naveličal. Vsled prevelike moče se je posul te dni 300 let stari zid pri Kapucinskem vrtu, pa brez vsake nesreče. — Novega župana tedaj imamo in ne dvomimo, da nam ga pre-svitli cesar potrdi. Gosp. dr. Jos. Deperis je bil v ponedeljek (8. dne t. m.) s 15 glasovi (med 23) izvoljen. Starešine so imeli poprej par privatnih sej za poskušnjo in so ponujali županstvo državnemu poslancu in dežel-nemu glavarju grofu Fr. Coronini-u; ali on ga ni hotel sprejeti. — Preteklo sredo (10. t. m.) je bil tukaj ces. namestnik baron Pino in je predsedoval v seji dežel-nega šolskega sveta; obiskal je tudi gosp. grofa Cham-borda. — Grof Chambord je podelil ni davno 400 gld. za uboge. — Obečal sem v poslednjem listu nekaj „nedolžnih pojasnil“ o tukajšnji „slogi“ in nje go-jiteljih; imam že spisano skoraj vse; — manjka mi samo nekega dokumenta, katerega nisem še dobil iz arhiva čitalničnega; moram tedaj to stvar odložiti za drug pot.

Iz okolice Vipavske 14. jan. — Vreme imamo zdaj tako toplo, da toplomer vedno 10 do 12° R. kaže. Man-delni, fige itd. bodo, ako tako toplo ostane, za 6 do 8 dni cveli, kajti v popku je cvet popolnoma razvit. K novi kmečki čitalnici Slapenski vedno udje pristopajo, nadjamo se zato pri domorodnih Slapencih dobrega vspeha. Na Svečnice dan jo mislimo odpreti.

Zaseženo!

Zaseženo!

Z Ljubljanskega močvirja. (*Javna zahvala.*) Po le-tošnjih pomladanjskih povodnjih, ki so ali vso poljščino zatrle ali jo zelo pokvarile, da že ni bilo upati mnogo pridelka, ugibal je preubogi močvirski zemljedelec, kaj mu bode zdaj početi. Rovišča (grabni) so bila s plav-jem zamašena, mostovi podrti, a kolovoze po šotni plasti je voda bila vzdignila ter odnesla. Bilo je rovišča trebiti, poti popravljati in vodo z nova mo-stiti, ker drugače se ni moglo na polje priti. Dela obilo, a najemniki dragi!

Sl. deželna vlada, Ljubljansko mestno županstvo in posamesni meščani so uboge močvirske naseljence pod-pirali z novci ali živežem.

V tem blazem početji niti Ljubljanska narodna či-talnica ni bila med zadnjimi; tudi ona je iznemoglim močvircem hitela pomagat. Napravila je v to namero „besedo“, pri kateri se je nabralo 288 gold. 37 kr.

Kedar se je bilo za to blagodejno darilo živeža kupilo manjšim zemljánom in gostačem, izmed katerih barje dobiva najemnike, potem je bilo ukréneno, z osta-limi novci otrébiti važnejša rovišča, ker to po-maga najemniku in zemljanu, obema enako; kajti na-jemnik dobode zaslužek, a zemlján izboljšán, osušen svet. — Iztrebili smo naslednja rovišča ob troških, ka-koršne tu pripovedujemo:

Ob Vrbljanski cesti rov, 900 metrov		
dolg, ki je stal	45	gold. — kr.
Ob Loški in Matenjski cesti rovišča,		
s stroški	62	„ 97 „
Strojánov rov (graben)	40	„ — „
Rovišča ob Izanski cesti	31	„ — „
Rovišče, imenovano „Goriški graben“		
(Ločnik) na Brezoviški strani	94	„ 47 „

Vseh troškov bilo je 273 gold. 44 kr.

Po teh dovršenih delih nam je bilo od čitalničnega darila še ostalo 14 gold. 93 kr., kateri so bili razde-ljeni med tri zelo ubožne zemljánčke, namreč: Juriju Končanu v Črni vasi 4 gold., Matiju Mazeju iz Lip 5 gold., in Petru Čudi iz Lip 5 gold. 93 kr.

Zatorej Ljubljanski narodni čitalnici v imenu moč-virskih naseljencev izrekamo iskreno zahvalo o njenem blazem darilu.

Martin Peruci,
podprvosednik cestnega odbora.

Ivan Gams,
Loški župan.

Matija Remškar,
Brezoviški župan.

Ivan Šenk,
Studenški župan.

Iz Ljubljane. — Nenavadno milo vreme letošnje zime, ki neprestano z 8–10° toplote še zmirom traja tudi pri nas, hudo kontrastuje z ledenim političnim vremenom, naj že gledamo v Pešt in na Dunaj ali v Carigrad. Bati se je, kakor utegne pomlad mrzla uni-čiti prerano cvetje na vrtu in polji, da ne bi grozni vi-harji politični stresali vso Evropo, kakoršnih še ne pomni svet. Taka znamenja se nam danes kažejo iz Pešta in Carigrada.

— (*Iz seje deželnega odbora 13. januarija.*) Občini Jablaniški na Notranjskem se je dovolilo 200 gold. po-vračila stroškov za mejne straže ob času živinske kuge

v sosedni Primorski deželi. — Dopis c. kr. deželnega šolskega sveta, da se služba nadučitelja v Sent-Vidu pri Zatičini zaradi nekaterih nepostavnosti, ki so se pri prvem razpisu in predlogu za oddajo te službe dogodile, vnovič razpiše, vzel se je na znanje. — Služba vrtnarskega pomočnika na deželni vino- in sadjerejski šoli na Slapu se je oddala Josipu Skali, bivšemu učencu te šole. — Grof Saurau-ova mašna ustanova se je podelila duhovnemu deficientu Jožefu Strbencu. — Sklenilo se je, da se rastlinska zbirka (herbarij) ranjega barona Nikomeda Rastern-a kupi za deželni muzej. — Sklenilo se je, da se za šolske otroke iz Štajarskega, ki obiskujejo ljudsko šolo v Šentgotardu, in za otroke iz Primorskega, ki obiskujejo ljudsko šolo Vremsko, zahteva od Štajarske in Primorske dežele primerna subvencija k stroškom omenjenih šol.

— (Iz seje mestnega zbora 12. januarija.) Župan odgovarja na interpelacije v prejšnjih sejah stavljene. Na interpelacijo dr. K. Bleiweisa in Potočnika zavoljo ustanove državne obrtnijske šole v Ljubljani odgovarja, da po odpisu naučnega ministerstva zaradi slabih financ ni še mogoče zdaj taci novih šol povsod ustanoviti, a da se to utegne zgoditi pozneje. — Na interpelacijo Horakovo, zakaj dr. Jan. Bleiweis, ki je bil že leta 1867. za častnega mestnjana imenovan, ni dozdaj še dobil dotične diplome, odgovarja župan, da tega ni sedanji mestni zastop kriv, da pa se bode dr. Bleiweisu diploma kmalu izročila. — Na interpelacijo Regalijevo odgovarja, da je mestni zbor v eni prejšnjih sej že sklenil, da morajo hišni gospodarji za vsako tablico, ki jo po novih uličnih številkah na svojih hišah imajo, dotični strošek plačati. Na drugo interpelacijo Regalijevo, da bi se pot po Kurji vasi bolje posula in ponoči bolje razsvetlila, je odgovoril župan, da se je cesta že skoz in skoz dobro popravila, zaradi bolje osvečave pa se je dal magistratu ukaz, predvarek teh stroškov narediti, ki se bode odboru v razpravo predložil. — Konečno protestuje župan glede na interpelacijo Regalijevo o nemarnem službovanju mestnih uradnikov zoper očitane gosp. Regalija, katero v daljem govoru imenuje krivično, češ, da mestni uradniki imajo mnogo posla zunaj pisarnice in da ne postopajo, če se med službenim časom na ulicah vidijo. Odbornik Regali je na to hotel besedo poprijeti, al župan mu je ni dovolil, ker po opravnem redu se ne morejo odgovoriti na interpelacije razpravljati. — Potem se je začela obravnavati dnevnega reda. O peticiji tukajšnjih branjevcev, naj se prekliče prepoved o predkupovanju živeža v Ljubljani, poroča dr. K. Bleiweis v imenu policijskega odseka tako-le: Ker je mestni zbor na prošnjo mnogih mestjanov pred nekoliko leti to prepoved v ta cilj in konec sklenil, da ne bi se jim živež po predkupih podražil, in ker imajo branjevci prilike zadosti, nakupiti živeža zunaj mesta (pred šrangami), zato predlaga odsek, naj ostane ta prepoved. Zoper ta predlog govorijo Horak, Regali, Petričič, trdijo, da taka prepoved je zoper prosto trgovino, in da mestjani od nje nimajo nikake koristi. Po dalji razpravi, katere so se udeležili Lasnik, Trpin in Dežman in ki so dokazovali, da ta prepoved — brez škode branjevcev — brani podražbo živeža bolj ubožnim mestjanom, na katere treba vsakako v prvi vrsti ozir jemati, je obveljal odsekov predlog. — Dalje poroča dr. K. Bleiweis o nagradi, katera naj se dá gosp. Skaletu za preiskovanje kónj, ki se pripeljejo na Ljubljanske živinske sejme, in predlaga v imenu odsekov, naj se ta nagrada za l. 1876. določi na 50 gld. zato, ker je dosihmal le malo konj prišlo na mesečne sejme; če pride v prihodnje več konj na sejm in bode več posla s preiskavami,

se povikša nagrada. Vrh tega je bilo sklenjeno, da se štantnina na živinskem sejmu od 5 sold. povikša na 6. Odbornik Regali govori za povikšanje nagrade gosp. Skaleta na 100 gold. zato, ker je imel veliko pošla; če pa je mestna blagajnica revna, naj se ta svota vzame iz plače mestnega fizika dr. Kovača, ki ima preveč plače, pa nima družega dela kot sekrete in gnojišča ogledovati pa občinstvo mučiti. (Ta izjava izbudi velik nemir.) Poročevalec dr. Bleiweis zagovarja predloge odsekov, po katerih ni izrečeno, da ne bi se v prihodnje utegnili povikšati nagrada za ogledovanje sejske živine, gosp. Regaliju pa odgovori, da delovanje mestnega fizika krivo sodi in da bilo bi želeli, da bi mestni zbor, magistrat in mestjani bolje se ravnali po nasvetu mestnega fizika, ki je nevtrudljiv o skrbi za zdravje mesta, in čegar delovanje presojevati more le izvedenec zdravoslovja. Konečno so bili predlogi odsekovi sprejeti.

Odbornik Potočnik stavi nasvet in ga obširno vtemeljuje, kako naj bi se bregovi Ljubljanske olepšali s tem, da se uravnajo in pozelenijo ali z vrhami ali s travo. Ta nasvet se izroči stavbenemu odseku. — Odbornik Regali stavi dva predloga inju vtemeljuje, naj se a) kultivira mestni svet na gradu blizu Orelovega posestva, in b) naj se v šolskem drevoredu zidajo prodajalnice za mesarje. Predloga oba sta se izročila dotičnemu odseku. — Povišanje pasjega davka ni bilo dovoljeno; — služba čuvaja na gradu z 280 gld. se je podelila Lukežiču. — Konečno se je naznanilo, da za letos izstopijo iz mestnega zbora sledeči odborniki: Iz I. volilnega razreda gospodje: Dežman, Dreo, dr. Schaffer, Terpin; iz II. razreda: Bürger, dr. Kaltenegger, Lašan, Čuber; iz III. razreda: Lasnik in Regali, ki je bil voljen namesto dr. Steinerja.

— (Iz odbora družbe kmetijske.) C. kr. finančno vodstvo je po dopisu družbi kmetijski 6. dne t. m. prošnjo Ljubljanskih mesarjev, naj bi se vžitni davek v §§. 10. in 11. mesarske tarife za klanje mlade goveje živine drugače določil, poslalo na Dunaj c. k. finančnemu ministerstvu v rešitev, ter pri tej priliki omenja, da dotična §§. tarife leta 1875. razglašena, se prav tako glasita, kakor sta se glasila v tarifi l. 1829. — To samo že kaže, da je res treba, da se starina premeni po znanstvu novejšega časa.

— (Odgovor.) Volilni listi za zbor Matičin, ki je danes teden (24. dne t. m.), se pošiljajo gosp. tajniku Praprotniku.

— „Valvazorja“ 2. zvezek pride danes (sredo) na svetlo.

— Zadnja plesalna vaja v čitalnici bila je jako odlična; videli smo lepo število čestitih gospá in gospic, ki so se radostne zabavale.

— Časnik „Edinost“ piše v svojem zadnjem listu iz Trsta, da je malo upanja, da se ozdravi c. k. sodnik Idrijski g. Vencovsky, ki se je, peljaje se s ženo in hčerjo unidan iz Trsta proti Nabrežini po železnici, v vozu vstrelil, da so ga do smrti ranjenega peljati morali nazaj v bolnišnico Tržaško.

— (Poslano.) Po poročilu zadnjih „Novic“ bode likvidacijski odbor od delničarjev, ki niso še doplačali 30% na vsako akcijo, to doplačilo po sodnijski poti iztirjal. To je postavno. Vendar naj pri tej priliki bode mi dovoljeno vprašati častiti odbor: kako stoji s tistimi 40.000 gld., ki so jih agenti in podružnice banki dolžni in pa s še družimi dolgovi? Ti, ti so tudi in še pred unimi po poti tožbe prijati, da plačajo. Treba bilo bi tudi, pozavarovalna opravila nemudoma v red spraviti, od katerih je po zadnji bilanci bankinega vodstva še veliko dobiti. Sem ter tje je počil glas, da razmotanje likvidacije utegne še kake 3—4 leta trajati. Ker pa menda stroški za likvidacijsko osobe

in uradnike blizo 1000 gold. vsak mesec znašajo, bi ti stroški v 3 do 4 letih požrli ogromno svoto od 30 do 40.000 gold., ako se ne bode vsa moč napela, da se na vse strani hitro vrši likvidacija. In kako stoji s družnico v Pragi? ali res še zmirom tako, kakor poprej ongavi brez kontrole? Mislim po vsem tem, da je upravičena moja prošnja do čast. likvidacijskega odbora, naj o vseh zadevah strogo in ostro postopa, da bode kmalu konec te falitne kupčije; vsaj vé, da tū gré za kožo delničarjev, ki niso svojega denarja v banko nesli, da bi zginil kakor dim v zraku.

En delničar.

— (V slovenskem gledišči) se bo v nedeljo predstavljala živahna burka „Pavliha“, poslovenjena po Nestroyevi „Eulenspiegel“.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Iz Dunaja. — Državni zbor je sklican na 22. dan t. m., po takem ni res, kar so časniki zadnji čas pripovedovali, da se zborovanje odloži do marca meseca. Gotovo pa je to, da ministerstvo zdaj še nikakor ne more stopiti pred zbornico poslancev s predlogi, kako naj bi se izvršila nova pogodba z Ogri, ker pogodba cela je še negotova. Govori se tedaj, da bode državni zbor ukvarjal se z družimi rečmi do marca meseca, se potem razide, marca meseca pa se skličejo deželni zbori. Ali se bode pa vse to — gledé na velike svetovne politične homatije — tudi tako vršilo, kakor naši ministri mislijo, to samo On nad nami vé, ki „veliko pratiko“ svetu piše.

— V nedeljo je bila v Budapeštu ministerska seja pod predsedstvom cesarjevim. Obravnavalo se je bankino vprašanje, al — skleniti se ni nič moglo. Situacija gledé pogodbe ostaja po poročilu „P. Lloyda“ takošna, kakor je bila pred dnevi in tedni; vsakako pa mora se rešiti še ta mesec, kako, to ni mogoče danes povedati. Pred ministersko sejo, ki je trajala od 1. do 3. ure, bil je Andrassy v audienciji pri cesarju, po seji pa je minister Wenkheim šel k Andrassyu. Ti pogovori morali so biti v zvezi z obravnavami ministerske seje, al ališi se, da je krona ostala na svojem stališču, ministri Ogerski pa na svojem.

— O banki, ki je glavni kamen razpora med Peštom in Dunajem, je zdaj do tega prišlo, da banka Dunajska sama izdeluje svoje protipredloge, o katerih misli, da jih sprejmite obe vladi. Temu nasproti pa se poroča iz Pešta, da ministerstva predsednik Tisza je ponovil že davno znano izjavo, da raji odstopi z vsem ministerstvom, kakor da bi odstopil od svojih predlogov. Da bi pa te predloge sprejel Dunajski državni zbor, nikakor ni misliti. A kaj pride iz tega razdora? Ali to, da, kjer ne zmore razum, odloči sila, ali pa dualizem v denarji in cesarstvu, za katerem, kakor „Obzor“ dobro pravi, dolazi — personalna unija.

— Kakor je razpor o domačih zadevah monarhije naše, isto tak razpor je v vnanji politiki. Eni so za Turka, drugi za Rusijo. Kje pa je Avstrija? kje je monarhija? kam je odletela duša, ki je toliko stoletij v njej živela.

Zaseženo!

Zaseženo!

Nemčija. — V Berolinu se je začel 12. dne t. m. Pruski deželni zbor s prestolnim govorom kralja Vilhelma. Govor razpravlja samo notranje Pruske zadeve, med katerimi je glavna stvar državni proračun za leto 1877.

Turška. — Najzadnje novice se glasé, da je v seji konference 15. t. m. Salisbury v imenu svojih tovarišev izročil Turškim poverjenikom zadnje predloge velikih oblasti ter izrekel, da, ako jih ne sprejme Turčija, mu je naročeno oditi s Carigrada. Ravno to so izrekel tudi drugi poverjeniki. Savfet-paša „obžaluje“, da Turška vlada posebno dveh točkov v tirjatvah ne more nikakor sprejeti, namreč, nadziranja po mednarodnih komisarjih in imenovanja sultanovih namestnikov po deželah, ker to sega v samostojnost Turčije. Zdaj bo Turška vlada sklicala véliki svet 180 udov iz najveljavniših mož, da sestavijo odgovor. Odločilna seja bo v četrtek ali, kar je verjetneje, v soboto; če odgovor Evropskim poverjenikom (kar je več ko gotovo) ne bo po godu, bodo brez zamude odpotovali in potem je vojska neizogibljiva.

Žitna cena

v Ljubljani 13. januarija 1877.

Hektoliter v nov. denarji: pšenice domače 9 fl. 10. — banaška 10 fl. 94. — turšice 6 fl. 80. soršice 6 fl. 77. — rži 6 fl. 40. — ječmena 4 fl. 70. — prosa 4 fl. 70. — ajde 5 fl. 85. — ovsa 3 fl. 27. — Krompir 3 fl. 40 kr. 100 kilogramov.

Kursi na Dunaji 18. januarija.

Unirani državni dolg 61 fl. 85 kr. Ažijo srebra 114 fl. 80 kr.
Narodno posojilo 67 fl. 65 kr. Napolendori 10 fl. 1 kr.